

Eerste Bestuurs- rapportage 2021

Peildatum: 1 mei 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding en bestuurlijke samenvatting	3
2. Programmaverantwoording	5
3. Bedrijfsvoering	9
4. Financiële ontwikkelingen	12
5. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	15
Bijlage 1 – Specificatie bijdrage per deelnemer na eerste begrotingswijziging 2021	18

1.

Inleiding en bestuurlijke samenvatting

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Eerste Bestuursrapportage 2021 (hierna: Burap). De grondslag voor de Burap vormen de financiële afwikkeling van de jaarrekening 2020, de ontwikkelingen rondom de vastgestelde werkprogramma's voor 2021 en de exploitatieontwikkeling met peildatum 1 mei 2021. De uitkomsten van deze rapportage worden meegenomen in de 1^e begrotingswijziging 2021 en voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

1.2 Werkprogramma

In de begroting 2021 is uitgegaan van een werkpakket vergelijkbaar met de werkprogramma's van 2020. Op basis van de bestuurlijk vastgestelde werkprogramma's 2021 van onze deelnemers is de omzet naar boven bijgesteld met € 267.000 en de opbrengsten Milieumetingen met € 87.000 (totaal € 354.000). Het totaal aan gevraagde urencapaciteit vanuit de werkprogramma's bedraagt op basis van het huidige gemiddelde voorcalculatorische uurtarief ongeveer 337.500 uur, dit is een toename ten opzichte van de primaire begroting van ongeveer 2.500 uur. Deze toename van het werkpakket vergt een extra inhuur van extern personeel voor een bedrag van ongeveer € 200.000. De krapte op de arbeidsmarkt maakt het immers lastig om deze ruimte in te vullen met eigen personeel.

Zoals ieder jaar gaan we na de eerste termijnrapportage met de deelnemers in overleg over de werkprogramma's. Naar aanleiding van deze gesprekken krijgen we meer inzicht in de te verwachten realisatie van het werkpakket. De ervaring leert wél dat geplande opdrachten niet altijd tot een werkelijke definitieve opdracht leiden en dat het werkprogramma een inschatting is. Ook de gevolgen van COVID-19 (zie ook paragraaf 1.4 Ontwikkelingen) hebben impact op de realisatie van werkopdrachten. In de loop van 2021 verwachten we de gevolgen concreter in beeld te hebben; in de 2^e Burap volgt nadere toelichting.

1.3 Onttrekking reserves

Er heeft geen overheveling van budgetten vanuit de jaarrekening 2020 naar het boekjaar 2021 plaatsgevonden.

1.4 Ontwikkelingen

COVID-19

Vanaf het begin van de COVID-19-crisis was de OMWB in staat om de uitvoering van taken voor het overgrote deel te borgen. Zo zijn vele taken door middel van administratief en digitaal toezicht door eigen personeel uitgevoerd en was het aantal leegloopuren zeer beperkt. Momenteel wordt deze andere manier van werken nog steeds toegepast en kunnen de taken naar verwachting volgens de werkprogramma's worden uitgevoerd. De eerste periode van 2021 laat zien dat er relatief weinig verlof- en vakantiedagen door de medewerkers zijn opgenomen. Hierdoor is de omzet over de eerste vier maanden in verhouding tot voorgaande jaren hoog. We houden er rekening mee dat veel verlof- en vakantiedagen alsnog worden benut. Hierdoor komt de omzet naar verwachting alsnog overeen met het niveau van de werkprogramma's. In de 2^e Burap lichten we dit nader toe.

Project SPEER en vernieuwing ICT

Het programma SPEER is nagenoeg afgerond. De verdere ontwikkeling van AFAS en Business Intelligence is in de clusters van de afdeling Bedrijfsvoering belegd. Sinds de livegang op 7 december 2020 steekt de organisatie veel energie in het goed werkbaar krijgen van de applicatie Squit 20/20 en de verdere doorontwikkeling hiervan. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 3, 'Bedrijfsvoering'.

In 2021 vindt daarnaast een transitie naar een nieuwe ICT-dienstverlener plaats. Hiervoor is in de begroting rekening gehouden met éénmalige kosten voor aanschaf van hardware welke gedurende drie jaar via de afschrijvingen in de exploitatie terechtkomen. Nu gekozen is voor een andere wijze van dienstverlening (via lease, in 'de cloud' en virtueel) vallen de aanschafkosten van hardware weliswaar weg maar staan daar hogere transitiekosten tegenover. Deze transitiekosten vragen wellicht om een andere technisch-administratieve verwerking; de mogelijkheid

bestaat dat deze volledig in het resultaat van 2021 verantwoord moeten worden. Momenteel vindt hierover overleg plaats. In de 2^e Burap volgt nadere toelichting.

Op basis van bovenstaande is het verloop van het te verwachten resultaat 2021 als volgt:

BIJSTELLING BEGROTING 2021 (bedragen x € 1.000)	MUTATIE	SALDO
Begroting 2021		0
1. Baten 2021	354	
2. Lasten 2021	354	
3. Onttrekking reserves	0	
Begroting 2021 na eerste wijziging		0

In hoofdstuk 4, 'Financiële ontwikkelingen', volgt een verdere toelichting op de aanpassing van de baten en lasten.

Naast de hierboven gemelde aanpassingen in de begroting vond ook een aantal technische aanpassingen plaats. Hiervoor verwijzen we naar de 1^e begrotingswijziging.

2.

Programmaverantwoording

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk leest u nadere toelichting op de werkplannen 2021 en beleidsmatige ontwikkelingen.

2.2 Werkplannen 2021

In december 2020 is met alle deelnemers overeenstemming bereikt over de werkprogramma's voor 2021.

In het voorjaar 2020 heeft de OMWB aan de deelnemers haar visie gepresenteerd op zowel de ontwikkeling als de uitvoering van onze taken in het jaar 2021. Deelnemers konden tijdig keuzes maken in verband met hun werkprogramma.

Voor 2021 werd door de gezamenlijke opdrachtgevers voor in totaal ongeveer 337.500 declarabele uren aan de dienst opgedragen (be-groot 335.000). De laatste twee à drie jaar beweegt de opdrachtpor-tefeuille van de deelnemers aan de dienst rond de 340.000 declarabe-le uren op jaarbasis, waar de vaste formatie voor het primaire proces is gebaseerd op 228 fte (308.000 declarabele uren). Een uitbreiding van het vaste personeel voor het primaire proces ligt daarmee voor de hand. Het management heeft daarom als lijn gekozen om de vaste formatie voor het primaire proces in de jaren 2021 en volgend ver-der uit te breiden naar een niveau van 240 fte (324.000 declarabele uren).

Daarnaast is het de OMWB tot nu toe niet gelukt om het aantal van 228 fte te realiseren. Op dit moment bedraagt het aantal vaste fte's ongeveer 220. Vanwege de hoogte van het werkpakket betekent dit dat wij nog steeds werken met een relatief grote flexibele schil. Uit het oogpunt van een duurzame organisatieontwikkeling op de langere

termijn is dit minder gewenst. Bovendien is externe inhuur duurder dan vast personeel. Door zeer kostenbewust te werken en efficiency binnen de organisatie na te streven, lukt het de OMWB tot nu toe om deze kosten binnen de reguliere, vaste budgetten op te vangen.

Het totale opleidingsbudget voor de OMWB is ongeveer 2% van de loonsom. Dit is ook nodig omdat de dienst gelet op haar taakontwikkeling de komende jaren voor grote opgaven staat, waaronder de Omgevingswet, informatiegestuurd en risicogericht werken. Deze extra opgave voor competentieontwikkeling willen wij zo veel en zo goed mogelijk realiseren binnen de beschikbare financiële kaders.

Met betrekking tot productontwikkeling en innovaties is onderstaande passage uit de 1^e Burap van 2020 nog onveranderd van kracht:

De OMWB realiseert zich dat er een (toenemend) spanningsveld is tussen wat kan en wat moet c.q. zou moeten. Het budget voor productontwikkeling en innovaties is momenteel zeer gering. Dit doen wij omdat wij weten dat met name de gemeentelijke deelnemers in behoorlijk zwaar weer verkeren waar het gaat om de financiën. De uitgaven voor het sociaal domein (structureel) en de aanpak van COVID-19 (incidenteel) vragen veel (financiële) hoofdbreken van gemeenten.

Daarom nemen wij het onderzoek naar mogelijkheden voor kostenbesparing in combinatie met efficiëntievoordelen, dat wij dit jaar zullen doen, serieus. Wel zullen we, om redenen van continuïteit en stabiliteit, de noodzaak van actief investeren in kennis en competenties serieus moeten blijven nemen.

De werkplannen 2021 verlopen tot nu toe (ultimo april 2021) volgens planning. De gevolgen van COVID-19 hebben wij door onze actieve en snelle inzet vanaf het begin beperkt weten te houden, in zowel productieve als financiële zin. Het verlies aan productie en daarmee financiën is vooralsnog in 2021 zeer gering en vangen wij op binnen onze regu-

liere budgetten. Hoe het virus zich verder in 2021 ontwikkelt is bepalend voor productie en financiën. Gelet op de huidige versoepelingen in de regelgeving vanuit de overheid verwachten wij op dit gebied geen aanzienlijke financiële tegenvallers. Mocht dit onverhoopt toch plaatsvinden, dan is in eerste instantie de algemene reserve tot op zekere hoogte voldoende toereikend om dit op te vangen. Als er aanleiding toe is, geven wij in de 2^e Burap nadere toelichting.

2.3 Beleidsmatige ontwikkelingen

In aanvulling op het voorgaande met betrekking tot de werkplannen 2021 brengen wij het volgende onder de aandacht.

Omgevingswet

Op 26 mei van dit jaar vond overleg plaats tussen het ministerie en de koepels IPO, VNG en UvW over een mogelijk alternatieve invoeringsdatum van de Omgevingswet. Besloten is de geplande invoeringsdatum van 1 januari 2022 te verplaatsen naar 1 juli 2022. Wettelijk is het geregeld dat de Eerste en Tweede Kamer zich nog moeten uitspreken over de nieuwe invoeringsdatum. De OMWB gaat zoals gepland door met de voorbereidingen die horen bij de invoering van de Omgevingswet; hetzij wellicht in een aangepast tempo.

De Omgevingswet betekent een algehele stelselherziening voor de wet- en regelgeving, die gaat over de kwaliteit van onze fysieke leefomgeving. De herziening heeft impact op de manier van werken, de cultuur, de juridische basis en het technisch instrumentarium. Door de decentralisatie, de sturing op samenhang en de nieuwe instrumenten, vinden er verschuivingen plaats tussen organisaties. De wet beoogt het vergroten van de inzichtelijkheid en het gebruikersgemak, het versnellen van de besluitvorming, meer lokale afwegingsruimte en een samenhangende benadering. Ook het innemen van milieulegbesluiten is weer mogelijk na de inwerkingtreding van de nieuwe wet.

De Omgevingswet is bedoeld om tot een integrale manier van (samen) werken en afwegen te komen. Samen met ketenpartners (waterschappen, GGD en Veiligheidsregio) beschikt de OMWB over veel informa-

tie. Die informatie komt uit en zetten we in bij de uitvoering van het VTH-takenpakket. Deze informatie kan ook relevant zijn bij de ontwikkeling van omgevingsvisies en -plannen door gemeenten en provincie. De OMWB bereidt zich in 2021 en 2022 in nauwe samenwerking met haar deelnemers voor op de implementatie van de Omgevingswet. Na inwerkingtreding zal de OMWB zich ook als kennispartner blijven inzetten bij de verdere doorontwikkeling van werkprocessen en kern-instrumenten.

Naast kennis van de wet is een aanpassing van de huidige werkprogramma's en systemen nodig. Om de verbeterdoelen van de Omgevingswet te behalen en de digitale samenwerking te bevorderen, wordt na het formaliseren van het vooroverleg (omgevingstafel), het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) door het Rijk ontwikkeld. Het DSO bundelt en ontsluit informatie die bij de diverse partners aanwezig is. De OMWB treft de voorbereidingen om aan te kunnen sluiten op het DSO en dit zal in 2021 en 2022 verder zijn uitwerking krijgen.

Bodem en ondergrond

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat de bevoegdheid, die nu bij de provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb), over naar de gemeenten. Gemeenten zijn dan primair beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Door deze overdracht komen alle basistaken voor de bodem(sanering) bij de gemeenten te liggen. Al beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de provincie.

Het landelijke beleid voor bodembeheer blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Het Rijk stelt afhankelijk van het bodemgebruik omgevingswaarden vast. Binnen deze waarden krijgen gemeenten wel bestuurlijke afwegingsruimte of bijvoorbeeld nog sanering nodig is afhankelijk van het bodemgebruik, of wanneer een bodemonderzoek vereist is bij bouwen en bestemmen. De vertaling van deze afwegingsruimte moet in het Omgevingsplan plaatsvinden.

Maatschappelijke opgaven zoals de klimaatadaptatie, de energietransitie, maar ook de achteruitgang in kwaliteit (organische stofgehalten, verdroging, vernatting en bodemleven) van de landbouwgronden in onze regio, kunnen voor inhoudelijke verschuivingen in de aanpak van bodembeheer door gemeenten zorgen. Dit vraagt om een andere benaderingswijze en specifieke kennis van de bodem en ondergrond, uitgaande van het natuurlijke bodem- en watersysteem, inclusief haar potenties en kwetsbaarheden.

Samen met de provincie, de ODZOB en de ODBN komt de OMWB in 2021 met een transitiedocument over de overdracht van de bodemtaken. In dit document worden de procesmatige, personele en financiële gevolgen per regio en gemeente inzichtelijk gemaakt. Een belangrijk onderdeel is het verantwoord uitvoeringsniveau van de nieuwe bodemtaken onder de Omgevingswet en daarmee samenhangend de financiële gevolgen op hoofdlijnen voor gemeenten voor uitvoering van deze bodemtaken. In de kadernota zijn deze verwachte gevolgen financieel vertaald voor het werkprogramma 2022 en voorgelegd als begrotingsvoorstel voor de deelnemende gemeenten. Het verantwoord uitvoeringsniveau is niet gebaseerd op een financiële Rijksbijdrage omdat deze nog niet is vastgesteld. Het is gebaseerd op ervaringen uit het verleden en een risicogerichte benadering. Implementatie van het transitiedocument vindt in 2021/2022 plaats, zodat elke dienst (en gemeente) gereed is voor de nieuwe taakuitvoering gelijk aan de invoering van de Omgevingswet.

Daarentegen bestaat nog wel onzekerheid over de financiële Rijksbijdrage voor de nieuwe bodemtaken in het gemeentefonds. Zodra meer bekend is informeren wij u hierover.

Aanpak stikstofproblematiek

De uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 inzake de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) hebben een grote impact op ons werk. De problematiek rond stikstof is complex en kent verstrekkende consequenties voor de natuur en voor alle sectoren in de maatschappij. Het kabinet heeft een structurele aanpak aangekondigd van de stikstofproblematiek en komt met een investeringspakket om in de periode tot 2030 de natuur te herstellen en de neerslag van stikstof te verminderen. Zo wordt geprobeerd perspectief te bieden om de vergunningverlening verder op gang te brengen. De aangekondigde Wet Stikstofreductie en natuurverbetering voorziet in de wettelijke verankering van de aangekondigde structurele aanpak.

Gemeenten moeten op basis van artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming bepalen of een project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Om dat te bepalen worden bij vrijwel alle projecten stikstofonderzoeken (Aerius-berekeningen) uitgevoerd. De OMWB ondersteunt een aantal gemeenten bij het beoordelen van die stikstofonderzoeken in het kader van aanvragen omgevingsvergunning bouwen, milieu of bij ruimtelijke procedures (o.a. bestemmingsplan). De OMWB ondersteunt daarnaast bij vastgelopen projecten, geeft advies over oplossingsrichtingen of helpt gemeenten bij bezwaarprocedures, altijd met oog voor de effecten op Natura 2000-gebieden.

Op 20 januari 2021 is een uitspraak gedaan door de Raad van State in het kader van de Logtsebaan. Deze uitspraak is van essentiële waarde in het stikstofdossier en heeft ook gevolgen voor gemeenten en provincie. In deze uitspraak is benoemd dat bij intern salderen geen natuurvergunningsplicht geldt. Daarmee verschuift het bevoegd gezag van provincie naar gemeenten bij de beoordeling van stikstofonderzoeken voor bijvoorbeeld aanvragen omgevingsvergunning bouwen of afwijken bestemmingsplan, als er gebruik gemaakt is van interne saldering. Hierdoor staan gemeenten in de toekomst vaker aan de lat voor de beoordelingen van stikstofonderzoeken. Tegelijkertijd zal de aangekondigde Wet Stikstofreductie een partiële vrijstelling bevatten voor de bouwfase, hetgeen tot een lastenverlichting zou kunnen leiden. Natuurorganisaties zijn echter kritisch tegenover deze wet.

Het stikstofdossier is een lastig dossier, met vrijwel elke maand nieuwe inzichten, jurisprudentie en aangepaste handreikingen en methodes van BIJ12. De OMWB vindt het essentieel om deze ontwikkelingen te volgen zodat haar kennisniveau aansluit op de behoefte van haar deelnemers. Daarom heeft de OMWB meerdere specialisten die zich met het onderwerp op dagelijkse basis bezighouden en sluit de OMWB ook aan bij overleggen met de andere Brabantse omgevingsdiensten en de provincie.

3.

Bedrijfsvoering

3.1 Inleiding

In deze paragraaf worden kort de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen van bedrijfsvoering geschetst. We lichten de volgende onderwerpen toe:

- Vernieuwing ICT-omgeving
- Vernieuwing informatievoorziening
- Huurovereenkomst Spoorlaan
- Strategisch HRM
- Evaluatie MWB-norm
- Kosteneffectiviteit
- Rechtmatigheidsverklaring
- Ziekteverzuim

3.2 Vernieuwing ICT-omgeving

Binnen het programma SPEER zijn de onderdelen AFAS en Business Intelligence (BI) als project afgerond en zijn de verdere ontwikkelingen hieromtrent in de clusters van de afdeling Bedrijfsvoering belegd. De conversie van data is nagenoeg afgerond. Het laatste en grootste project, de implementatie van Squit 20/20 is ook nagenoeg afgerond en het decharge document is in concept gereed. Er is met de firma Roxit overeenstemming bereikt over de schadeclaim die de OMWB had ingediend naar aanleiding van het uitstel van de livegang.

Na de livegang op 7 december 2020 heeft de organisatie (gebruikers, key users, functioneel beheerders) veel energie moeten steken in het goed werkbaar krijgen van de applicatie. Het vergt nog altijd veel inspanningen. De overgang van SBA naar Roxit is groot en er is een enorme hoeveelheid meldingen weggewerkt. Technisch staat de applicatie nu, functioneel gaan we een aantal grote verbeteringen doorvoeren om zo de applicatie verder te ontwikkelen.

In 2019 en 2020 is er een marktonderzoek uitgevoerd om te onderzoeken of onze huidige ICT-dienstverlener past bij onze toekomstige wijze van werken. Aan de hand van onder andere dit onderzoek is in goed overleg besloten om afscheid te nemen van Equalit. Voor de vervanging van Equalit is een Europese aanbesteding opgestart. Deze aanbesteding heeft geleid tot de keuze van nieuwe ICT-dienstverlener. Op 21 mei werd duidelijk dat Sogeti de opdracht definitief gegund heeft gekregen. Een aanbieding waarmee we een verbetering gaan doorvoeren in flexibel werken, met hoge mate van beveiliging.

De financiële vertaling van de aanbesteding zal de komende weken duidelijk worden, in de 2^e Burap wordt hier nader op ingegaan.

3.3 Vernieuwing informatievoorziening

Op het gebied van data en informatievoorziening maken we flinke stappen. De stroom van interne en externe informatieproducten is op gang, de deelnemers krijgen nu bijvoorbeeld dagelijks een financieel overzicht van het werkprogramma. De T-rapportages gaan we zoveel mogelijk digitaal samenstellen. De interne stuur- en verantwoordings-rapportages worden gestaag opgeleverd.

De samenwerking op het gebied van data met externe partijen vindt plaats in het Brabantse Omgevings Datalab (BOD), en we werken samen met andere regionale partijen in het Data Uitwisseling West-Bra-

bant (DUW). Op deze manier proberen we met behulp van data gezamenlijk onze leefomgeving nog beter van dienst te zijn.

3.4 Huurovereenkomst Spoorlaan

Per 1 januari 2023 loopt het huurcontract van onze huisvesting aan de Spoorlaan af. Het is een bestuurlijk besluit dat Tilburg voor de OMWB de standplaats blijft. We zijn in gesprek met de huidige verhuurder, die zeker welwillend lijkt om ons huurcontract te verlengen. Gezien de ligging (dicht bij openbaar vervoer en parkeergelegenheid) is dit een reële optie. We onderzoeken op dit moment of en hoe onze toekomstige huisvesting (ook in relatie tot *lessons learned* vanuit de COVID-19-periode) anders vormgegeven kan of moet worden.

3.5 Strategisch HRM

Eén van de pijlers van Strategisch HRM is het cultuur- en leiderschapstraject. In samenwerkingsessies heeft een groep van ongeveer veertig medewerkers de huidige en gewenste cultuur beschreven en zijn er drie kernthema's voor de ontwikkeling van de OMWB geformuleerd. Voor de verdere concretisering is ondersteuning van een externe partij gewenst en uitgevraagd. Deze uitvraag bevindt zich nu in de selectiefase.

3.6 Evaluatie MWB-norm

In het begrotingsjaar 2019 heeft de MWB-norm zijn intrede gedaan. Er is destijds afgesproken om deze norm te evalueren. Deze evaluatie van de MWB-norm (Midden- en West-Brabant Norm) houdt in dat zowel de werking ervan (de werkingsprincipes) als de onderliggende grondslagen van de norm (kengetallen, percentages, opslagen, etc.) worden geëvalueerd. Het doel is om de norm te actualiseren aan de hand van de ervaringscijfers over 2019 en 2020. Naast de actualisatie van de cijfers lijkt het goed om de werking te evalueren. Werkt deze zoals is bedoeld of moet deze op basis van de eerste ervaringen worden aangescherpt? Deze evaluatie moet los gezien worden van het traject kosteneffectiviteit en de gevolgen van de invoering van de Omgevingswet.

3.7 Kosteneffectiviteit

Eind 2020 is er bij de OMWB in een breed traject met verschillende interne werkgroepen gekeken naar het vraagstuk kosteneffectiviteit. Dit heeft geleid tot een inschatting van het potentieel om kosteneffectiever te gaan werken en een grote hoeveelheid maatregelen om dat potentieel te realiseren. Het bleek daarbij dat kwaliteit en kosteneffectiviteit nauw aan elkaar verbonden zijn.

Met het Dagelijks Bestuur (DB) van de OMWB is eind januari een doelstelling en een traject afgesproken. Daarbij is gesproken over de realiteit van het potentieel en de maatregelen en hoe de OMWB de implementatie van de maatregelen kan realiseren, in welk tempo en met welke investeringen. Daarbij is als randvoorwaarde gesteld dat de OMWB structureel in kwaliteit investeert zodat een minimaal gelijkblijvend niveau van producten en/of dienstverlening aan de deelnemers wordt gegarandeerd. De OMWB-projectgroep start medio september; de financiële consequenties van de eerste tranche van dit traject zijn verwerkt in de begroting 2022.

3.8 Rechtmatigheidsverklaring

Zoals het zich nu laat aanzien, treedt met ingang van het verslagjaar 2021 een wetswijziging in werking waarbij het Dagelijks Bestuur een rechtmatigheidsverantwoording afgeeft bij de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van geldende wet- en regelgeving bij de totstandkoming van de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening. De wetswijziging benadrukt de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur voor de rechtmatigheid. Het huidige afzonderlijke rechtmatigheidsoordeel in de controleverklaring van de accountant komt hiermee te vervallen. Het is aan het Algemeen Bestuur om de rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur te beoordelen.

Om de invoering van de verantwoording mogelijk te maken zijn meerdere wetsaanpassingen noodzakelijk; hetgeen de daadwerkelijke effectivering van de verklaring over het boekjaar 2021 nog onzeker maakt.

Vooruitlopend heeft in 2020 een ambtelijke verkenning plaats gevonden. In 2021 wordt een vervolg aan het implementatietraject gegeven. Hierbij wordt de dienst ondersteund door Deloitte en vindt nauwe samenspraak met de externe accountant plaats. Waar nodig of wenselijk wordt het bestuur betrokken.

3.9 Ontwikkeling ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2020 was 4,9%. In de eerste vijf maanden van 2021 is het ziekteverzuim licht gestegen naar 5,05%. Daar tegenover staat dat de meldingsfrequentie gemeten over het afgelopen jaar wederom gedaald is, nu naar 0,70 (was eind 2020 0,87). Dit betekent dat vooral de langdurig zieken het ziekteverzuimcijfer naar verhouding omhoogstuwen.

Om het ziekteverzuim in de greep te houden, is er maandelijks overleg met de individuele leidinggevenden en onze adviseur Arbo en Verzuim. Daarnaast schakelen we als organisatie intensief met de bedrijfsarts en bedrijfsmaatschappelijk werk om medewerkers *at risk* in beeld te houden.

4.

Financiële ontwikkelingen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een verdere toelichting gegeven op de financiële ontwikkelingen met betrekking tot het werkprogramma, de bijbehorende baten en lasten, reserves, investeringen en liquiditeitssaldo.

4.2 Programmabegroting

Zoals in de inleiding verwoord, is bij de bijstelling van de begroting 2021 rekening gehouden met de afwijking van het jaarrekeningresultaat 2020, de ontwikkelingen rondom de vastgestelde werkprogramma's voor 2021 en de lopende exploitatie. Deze financiële wijzigingen zijn onderdeel van de 1^e begrotingswijziging 2021. Een sluitende begroting is en blijft het (bestuurlijke) uitgangspunt.

De voorgestelde bijstelling van de begroting 2021 is als volgt:

RESULTAAT (BEDRAGEN X € 1.000)	2021 BEGROTING VOOR WIJZIGING	2021 MUTATIES 1 ^E WIJZIGING	2021 BEGROTING NA 1 ^E WIJZIGING
Totaal baten	34.901	354	35.255
Totaal lasten	34.901	354	35.255
Resultaat	0	0	0
Stortingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

4.3 Toelichting op de baten

De facturering van de voorschotten op het werkprogramma vindt plaats op twee momenten. Het eerste voorschot is op basis van de oorspronkelijke begroting 2021 in januari bij de deelnemers in rekening gebracht. Het tweede voorschot volgt in juli 2021 op basis van deze Burap. In de bijlage treft u de bijgestelde bijdragen per deelnemer aan. De aanvullende opdrachten buiten het werkprogramma worden op de reguliere wijze in rekening gebracht bij de (niet-) deelnemers. Voor een nadere toelichting over de opbrengsten wordt verwezen naar de 1^e begrotingswijziging.

4.4 Toelichting op de lasten

De bij de toename van het werkprogramma behorende kosten worden gepresenteerd onder de inhuurkosten onder het Primair Proces. De kosten corresponderend met de opbrengsten Milieumetingen zijn eveneens opgenomen onder het Primair Proces.

Evenals voorgaande jaren blijft het erg lastig voldoende geschikt eigen personeel te werven waardoor we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Op basis van de realisatiecijfers tot en met april 2021 is hierdoor een verschuiving in de begroting zichtbaar van salariskosten eigen personeel naar inhuurkosten externen. Aangezien deze externe inzet duurder is dan de uitvoering met eigen personeel leidt dit tot extra kosten. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de 1^e begrotingswijziging.

Met betrekking tot de ICT-kosten is als gevolg van na-ijlende kosten, voortkomend uit de stagnatie van de voortgang van project SPEER, voorzichtigheidshalve een aanvullende kostenpost van € 100.000

opgenomen. De eenmalige kosten voor de transitie naar een andere ICT-leverancier zijn zoals reeds gemeld, hierin nog niet meegenomen. Over de verwerking van deze kosten wordt momenteel overleg gepleegd. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de 1^e begrotingswijziging.

De omvang van het salarisbudget in relatie tot de werkprogramma's kent een zeker risicoprofiel met een aantal variabelen. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is dit nader toegelicht (zie hoofdstuk 4 'Financiële ontwikkelingen', de toelichting bij punt 4 en 6).

Op de huurkosten is een bedrag van € 50.000 in mindering gebracht. Dit betreft met name de huuropbrengst van de zesde verdieping van het kantoorpand in Tilburg. De reden hiervoor is dat tijdens het opstellen van de begroting, voortzetting van het huurcontract met de gemeente Tilburg nog niet zeker was.

Tenslotte wordt een aantal technische aanpassingen in de begroting doorgevoerd; dit wordt gedaan om uiteindelijk een zuiverdere toerekening van kosten met bijbehorende begroting te kunnen presenteren. Ook hier wordt voor een nadere toelichting verwezen naar de 1^e begrotingswijziging.

4.5 Toelichting op de reserves

Er heeft geen overheveling van budgetten vanuit de jaarrekening 2020 naar het boekjaar 2021 plaatsgevonden.

4.6 Investeringsprogramma

In onderstaand overzicht worden de voorgenomen investeringen weergegeven:

(VERVANGINGS)INVESTERINGEN (bedragen x € 1.000)	RESTANT-KREDIET 2020	KREDIET 2021	HERZIENING 2021	BESCHIKBAAR 2021	AFSCHRIJVING V.A. 2022
Vervanging wagenpark*	76	0	0	76	5
Communicatiemiddelen	17	0	0	17	6
Huisvesting	60	0	0	60	6
Technische apparatuur	0	0	0	0	0
Automatisering	0	0	0	0	0
Totaal	153	0	0	153	17

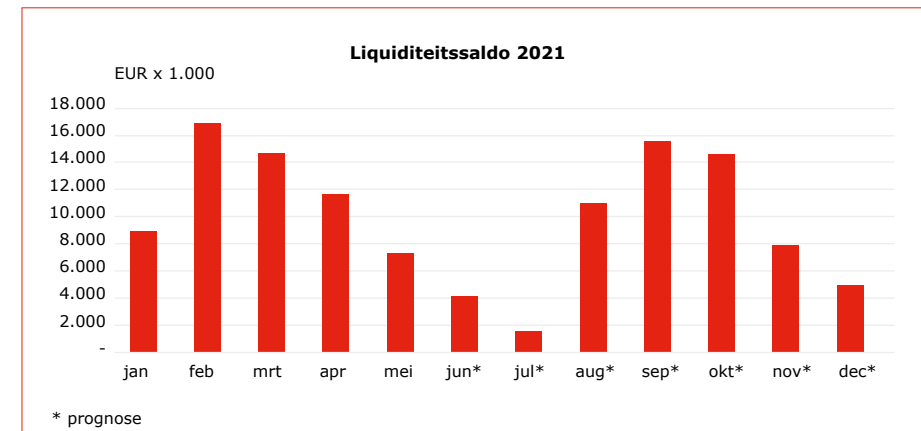
* aangezien het omgebouwde meetwagens betreft, worden deze (net als voorgaande jaren) in de activastaat verantwoord onder de technische apparatuur.

Toelichting:

Het investeringsprogramma is bijgesteld op basis van de actuele stand van zaken vanuit de jaarrekening 2020. Op dit moment wordt herziening van de investeringen voor 2021 niet nodig geacht.

4.7 Liquiditeitssaldo

We zien dat een tijdige facturatie en inning van de facturen bijdraagt aan positieve saldi voor de liquide middelen. Zie onderstaande grafiek (inclusief prognose voor de komende maanden).

5.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

5.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de actuele risico's in relatie tot de paragraaf uit de begroting 2021. Hierbij is aansluiting gezocht bij de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing uit de jaarrekening 2020 en de begroting 2022. In deze Burap vindt een actualisatie van de risico's plaats en wordt een (nieuw) totaaloverzicht gepresenteerd.

5.2 Toelichting op de risico's

In zowel de jaarrekening 2020 als de begroting 2021 is onderstaande tabel met de belangrijkste risico's opgenomen:

	RISICO'S	MAXIMAAL BEDRAG SCHADE	KANS OP OPTREDEN RISICO	GEWOGEN RISICO
4	Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5	Transitie	500.000	50%	250.000
6	Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9	COVID-19	1.000.000	50%	500.000
	TOTAAL	2.600.000		1.475.000

Toelichting op risico's:

4. Inhuur versus vast personeel

In de begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat in beginsel het eigen personeel de taken verricht. Afgelopen jaar is een aantal nieuwe medewerkers in dienst getreden waardoor de verhouding tussen vast personeel en inhuur beter in balans is gekomen. Daartegenover staat echter dat het huidige vaste personeelsbestand (conform besluit AB in 2017) is gebaseerd

op 308.000 declarabele uren (228 fte), waar de laatste twee à drie jaar de opdrachtportefeuille van de deelnemers aan de dienst rond de 340.000 declarabele uren op jaarbasis beweegt. Een uitbreiding van het vaste personeel voor het primaire proces ligt voor de hand, naar een niveau van 240 fte, oftewel 324.000 declarabel uren. Op dit moment is de vaste formatie ongeveer 220 fte. Dit betekent dat we afhankelijk zijn van de inhuur van derden voor de uitoefening van de taken. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel, vandaar dat we dit opnemen in de risicotabel.

Maatregelen: dit risico is te ondervangen door aanname van eigen personeel. Sinds 2019 worden samen met de twee andere Brabantse omgevingsdiensten initiatieven ontplooid om onze positie op de arbeidsmarkt te verbeteren. Dit heeft in 2020 al tot het aannemen van een aantal nieuwe medewerkers geleid.

5. Transitie mens en systeem

De aan onze organisatie en medewerkers gestelde eisen blijven snel veranderen. Dit is enerzijds gericht op de inhoud van het werk, anderzijds zien we dat ook andere vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed, waardoor de werknemers hun rol binnen de organisatie beter kunnen vervullen. De verwachting is echter dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Het risico dat hiermee samenhangt, wordt ingeschat op € 500.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is gelijk gebleven aan vorig jaar, als gevolg van de verdere doorontwikkeling van de organisatie.

Maatregelen: het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma.

6. Problematiek arbeidsmarkt

In aanvulling op punt 4 wordt het volgende opgemerkt: omdat de vaste formatie nog niet op het juiste peil is, werken wij naast inhuur in toenemende mate ook met trainees en net afgestudeerden die wij in dienst nemen. Deze jonge, nieuwe collega's moeten wij opleiden 'on the job'. Dat doen wij in een periode van ongeveer twee jaar. In

de eerste twee jaar zijn deze collega's nog niet volledig declarabel (eerste jaar 950 uren, tweede jaar 1.150 uur, vanaf het derde jaar volledig declarabel, dat is 1.350 declarabele uren). De begeleiding verloopt via eigen collega's van de dienst. In verband met deze noodzakelijke aanpak hebben wij een tijdelijk productietekort in termen van declarabiliteit. Het maximale risico in verband hiermee is € 700.000.

9. COVID-19

In februari 2020 heeft de uitbraak van COVID-19 plaatsgevonden, die een enorme impact heeft op ons allemaal. Door tijdens lockdowns werkzaamheden anders aan te pakken is het verlies in productieve uren beperkt gebleven. Daarnaast is tijdelijk een aantal inhuurcontracten opgeschort, waardoor een aanzienlijke besparing op het inhuurbudget heeft plaatsgevonden. Ondanks het feit dat we als OMWB het afgelopen jaar de impact van COVID-19 hebben weten te beperken, blijft het lastig te bepalen hoe groot de financiële impact voor 2021 zal zijn. Onze organisatie loopt geen risico qua continuïteit, conform artikel 35 lid I van de GR zullen de deelnemers er steeds zorg voor dragen dat de omgevingsdienst over voldoende middelen beschikt om al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Risico's en beheersmaatregelen

De werkplannen 2021 zijn goed gevuld, taken worden (net als in 2020) ook administratief of op afstand (digitaal) uitgevoerd. De uitvoering van taken in de situaties van ongewone voorvallen, calamiteiten en aantasting veiligheid/ milieu vinden op een normale manier doorgang. Waar mogelijk worden werkzaamheden in de planning naar voren gehaald. We borgen enerzijds de inhoud en kwaliteit van het milieu (zo goed mogelijk) en anderzijds zetten we in op het zo veel mogelijk beperken van financiële schade voor dienst en deelnemers.

Financiële positie

De liquiditeitspositie is goed, de deelnemers hebben hun bijdrage voor het eerste halfjaar met behulp van bevoorschotting betaald. Het is niet uit te sluiten dat in 2021 het volledig uitvoeren van de werkprogramma's onder druk komt te staan. Wanneer nodig, wordt (net als in 2020) externe inhuur op- of afgeschaald, waardoor baten en lasten op gelijk niveau blijven. Eventuele financiële gevolgen worden in de volgende bestuursrapportage gemeld.

Op basis van de ontwikkelingen is er geen aanleiding om aanpassingen te doen in bovengenoemde risico's.

In de begroting 2022 is een drietal nieuwe risico's opgenomen, namelijk de invoering van de Omgevingswet, Kosteneffectiviteit en Harmonisatie verlofrechten. De laatstgenoemde is met ingang van 2021 actueel:

10. Harmonisatie verlofrechten

In eerdere CAO's is gesproken over harmonisatie van (bovenwettelijke) verlofrechten. Ook in de opmaat naar de CAO 2021-2022 is dit opnieuw een thema. Ondanks het feit dat recentelijk de onderhandelingen tussen vakbonden en werkgevers zijn vastgelopen, is de kans reëel dat de verlofrechten in deze CAO zullen worden geharmoniseerd. In dat geval zal de declarabiliteitsnorm van 1.350 uur per fte onder druk komen te staan. Recente berekeningen geven aan dat met de huidige personeelssamenstelling minimaal 3.000 declarabele uren verloren zullen gaan. De hieraan verbonden gederfde omzet bedraagt ongeveer € 300.000. Gezien de steeds luider wordende roep om hervorming van de verlofrechten wordt de kans op optreden op 75% ingeschat.

Voor een verdere toelichting op de andere twee risico's wordt verwezen naar de begroting 2022.

Op basis van bovenstaande is het beeld per 9 juni 2021 als volgt:

	RISICO'S	MAXIMAAL BEDRAG SCHADE	KANS OP OPTREDEN RISICO	GEWOGEN RISICO
4	Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5	Transitie mens en systeem	500.000	50%	250.000
6	Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9	COVID-19	1.000.000	50%	500.000
10	Harmonisatie verlofrechten	300.000	75%	225.000
	TOTAAL	2.900.000		1.700.000

Bijlage 1 - Specificatie bijdrage per deelnemer na eerste begrotingswijziging 2021

Gemeente	Deelnemersbijdrage primaire begroting 2021	1 ^e Burap 2021 aanpassing werkprogramma's	Deelnemersbijdrage 2021 na 1e Burap 2021					
			P1	P2	P3	Totaal	SSIB	Totaal algemeen
Alphen-Chaam	395.517	22.815	324.973	54.430	28.929	408.332	10.000	418.332
Altena	644.046	6.317	515.894	62.333	62.135	640.362	10.000	650.362
Baarle-Nassau	388.475	1.771	311.300	44.665	24.281	380.246	10.000	390.246
Bergen op Zoom	1.535.254	138.583-	678.265	666.156	42.251	1.386.671	10.000	1.396.671
Breda	2.020.211	118.476	1.504.030	511.901	112.756	2.128.687	10.000	2.138.687
Dongen	334.714	679	238.803	64.250	22.340	325.393	10.000	335.393
Drimmelen	587.002	26.266	409.313	148.623	45.332	603.268	10.000	613.268
Etten-leur	406.463	2.606	312.993	49.227	36.849	399.069	10.000	409.069
Geertruidenberg	442.065	6.104-	277.692	125.337	22.932	425.961	10.000	435.961
Gilze en Rijen	385.002	12.914	293.443	60.138	34.335	387.916	10.000	397.916
Goirle	258.066	5.648-	171.824	56.861	13.733	242.418	10.000	252.418
Halderberge	615.873	0-	408.146	156.381	41.346	605.873	10.000	615.873
Heusden	462.360	17.192-	284.000	122.500	28.668	435.168	10.000	445.168
Hilvarenbeek	660.585	19.330-	459.117	138.589	33.549	631.255	10.000	641.255
Loon op Zand	362.716	13.837-	224.230	85.090	29.559	338.879	10.000	348.879
Moerdijk	1.705.288	127.525-	980.776	528.024	58.963	1.567.763	10.000	1.577.763
Oisterwijk	553.835	113.360	398.790	217.255	41.150	657.195	10.000	667.195
Oosterhout	1.001.046	46-	695.592	231.000	64.408	991.000	10.000	1.001.000
Roosendaal	1.206.837	41.793-	757.269	325.495	72.280	1.155.044	10.000	1.165.044
Rucphen	287.188	27.021	217.571	62.222	24.416	304.209	10.000	314.209
Steenbergen	552.629	629-	358.407	144.709	38.884	542.000	10.000	552.000
Tilburg	2.747.019	179.997	1.826.306	966.841	123.869	2.917.016	10.000	2.927.016
Waalwijk	734.737	10.420-	482.150	190.411	41.756	714.317	10.000	724.317
Woensdrecht	333.712	10.329	210.953	104.065	19.023	334.041	10.000	344.041
Zundert	501.653	75.364	358.319	155.060	53.638	567.017	10.000	577.017
Totaal gemeenten	19.122.292	216.805	12.700.155	5.271.563	1.117.379	19.089.097	250.000	19.339.097
Provincie	12.898.649	50.070	7.932.778	4.429.238	501.703	12.863.719	85.000	12.948.719
Totaal bijdrage 2021	32.020.941	266.875	20.632.933	9.700.801	1.619.082	31.952.816	335.000	32.287.816

Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB:

AB	Algemeen Bestuur
DB	Dagelijks Bestuur
AO	Ambtelijk Overleg
MT	Management Team
ATO	Afdelingsteam Overleg
MD	Management Development
SSiB	Samen Sterk in Brabant
BRZO	Bedrijf Risico Zware Ongevallen
GR	Gemeenschappelijke Regeling
Burap	Bedrijfsvoering
Marap	Collectieve Taken
T1 (ect.)	Termijnrapportages
OD	Omgevingsdienst
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
WP	Werkprogramma
CT	Collectieve Taken
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving
VV	Vergunningverlening
T&H	Toezicht & Handhaving
P1	Wettelijke basistaken
P2	Verzoektaken
P3	Collectieve Taken
P4	Buiten Werkprogramma
BOR	Besluit Omgevingsrecht
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader
FAG	Financiële Adviesgroep
ROK	Regionaal Operationeelkader
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
OW	Omgevingswet
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid
3D	3-Directeuren Overleg

OR	Ondernemingsraad
GO	Georganiseerd Overleg
PNB	Provincie Noord-Brabant
AM	Accountmanagement
TM	Teammanagers
TB	Technisch Beraad
HoO	Huis op Orde
P&C	Planning & Control
NIG	Niet-inrichtinggebonden taken
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm
SBK	Sociaal Beleidskader
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen
LPF	Level Playing Field
IB	Inrichtingenbestand
WNT	Wet Normering Topinkomens
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BV	Bedrijfsvoering
Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
ITV	Intensieve Veehouderij

Postbus 75
5000 AB Tilburg
013 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl